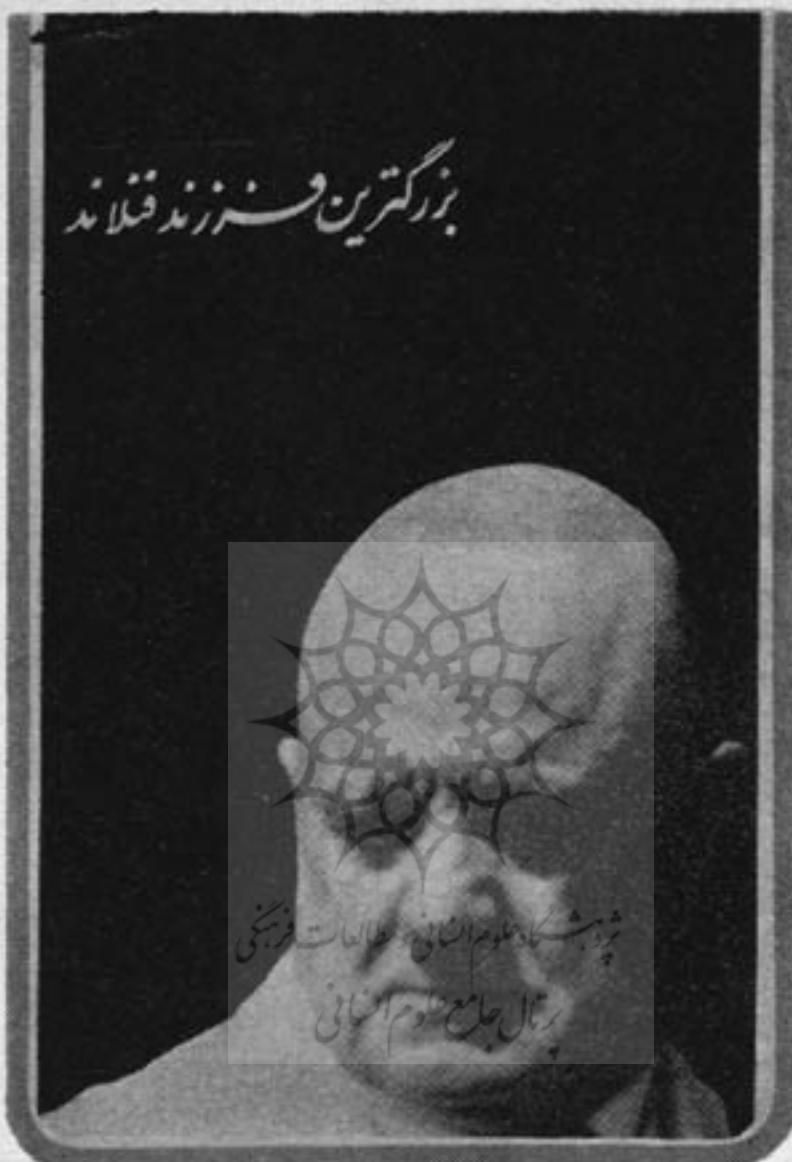

بمناسبت یکصدمین سالگرد تولد « یان سیپلیوس »

امال ، سال ۱۹۶۵ ، مصادف است با یکصدمین سال تولد یان سیپلیوس آفریننده معاصر ویرآوازه قتلاند . بهمین مناسبت فستیوال سال جاری هلسينکی بعلتی پرشکوه‌تر و ارزش‌تر از سالهای پیشین خواهد بود ، شخصیت‌ها و گروه‌های هنری ارزش‌های در این « قرن گرد » شرکت دارند و آثار گونه‌گونی از سیپلیوس و آفریننده‌گان دیگر را به‌اجرا می‌کنند .

مجله موسیقی فرصت را مناسب می‌شمارد و دو مقاله زیر را در راه شناخت
هر چه بیشتر این آفرینشندۀ بزرگ فنلاندی، پخوانندگان ارجمند
خوبیش عرضه میدارد. در نخستین مقاله زندگی و آثار «یان سیبلیوس»
به تفصیل آمده است و در دیگری پرآوازه‌ترین اثر او در بوته نقد و
بررسی، به آزمایش و سنجش گذارده می‌شود. امید است این کوشش
مقبول طبع خوانندگان هنرپیوه مجله موسیقی قرار گیرد.

ترجمه و نگارش محمود خوشنام

زندگی - «یان سیبلیوس»، سال ۱۸۶۵ در شهر کوچک «تاوستهوس»^۱
از دودمانی «فنلاندی - سوئدی» گام به عرصه هنر نهاد. پدرش پزشک بود
ومحيط زندگی و پژوهش آنچنان با موسیقی و هنر موافقت داشت، که وی از
همان ایام خردسالی پدراهی که می‌بایست، کشانیده شد. از پانزده سالگی به
فرانکری «ویولن» پرداخت و نه چندان دیرتر، نخستین تلاش‌ها یش را، در قلمرو
آفرینش مصروف داشت.

باتمامی رغبتی که خانواده «یان» به موسیقی و نیز قریحه فرزندشان در
این زمینه نشان میداد، تمايلی پیشتر داشت که دوی «حقوق» را مطالعه و تخصص
اصلی خود بشمارد.

«یان»، در راه فرمانبرداری از این تمايل خانواده، تحصیل حقوق را
در دانشگاه «هلسینکی فورز»^(۲) آغاز نهاد. لکن آنچه از پیش متصور بود،
رخ نمود. گرایش و رغبت عمیق درونی «یان» بجانب موسیقی بزودی تمامی
اندیشه اورا پس از خود و ادامت و حقوق را دیگر «محلى از اعراب» باقی نماید؛
بیست و یک ساله بود که دانشگاه را برای همیشه ترک گفت و از آن پس تمامی
اندیشه و تلاش خود را در راه هنر وقف کرد.

سال ۱۸۸۹، به نگام بیست و چهار سالگی، «یان» به «برلین» سفر کرد
و در زمستان همال سال به «وین»؛ - با این دو «دز» مستحکم سنت‌های کلاسیک-

Tavestehus - ۱
Helsingfors - ۲

در این سفر «یان» با دوتن از پرآوازه ترین آهنگسازان زمان : «برامس» و «بروکنر» آشنای حاصل کرد و نزدشان به مطالعه پرداخت، می آنکه تأثیر شدیدی از آن دو پذیرفته باشد. باز گشت «سیبلیوس» به فنلاند، مقارن شد با جنبش و هیجان ملی شگرفی که علیه رژیم استبدادی زمان در جریان بود. وی وظیفه و نقش خود را بخوبی بازشناخت و از طریق هنرخویش در این جنبش و در راه استقلال سیاسی و فرهنگی وطنش کوشاشد. آثاری که در این دوره ازوی پرداخته آمد، تمامی مشحون از احساسات میهنی است. هم میهناش، در قطعه منظومی که بر اساس افسانه های جماسی «کاله والا» (۱۸۹۵) استقرار گرفته بود و نیز در خشم جسورانه ای که ازدهانه سازهای برنجی، در سر آغاز «فنلاندیا» (۲) (۱۸۹۹) تراویش میکرد، آرزوهای متبلور دیرین خود را باز می یافتدند. نقشی که در جریان هیجانات عمومی آن زمان، از عهدۀ سیبلیوس ساخته آمد، موقعیت ممتاز هنری و ملی وی را در سراسر زندگانیش استوار نگاهداشت.

«سیبلیوس» در گرایش توجه حکومت های بعدی کشورهای اسکاندیناوی بجانب هنر و هنرمندان خلاق نقشی بسزا ایقا نمود. بزودی دولت «فنلاند» یک مقرری سالانه برای وی در نظر گرفت. و با این «مقرری» سیبلیوس قادر آمد که بیش از پیش، تمامی نیروی خود را در راه آفرینش موسیقی مصروف دارد.

دیدارهایی که «سیبلیوس» از مرکز هنری در کشورهای نظری آلمان، ایتالیا، فرانسه و انگلستان بعمل آورد سبب شد که موسیقی وی شناخته آید و آثارش از زیر ذره بین ناقدان زمان پگذرد. با ایالات ۱۹۱۳، بامریکا دعوت شد و در «فستیوال نورفلک»^۲ - در ایالت Connecticut - قطعاتی از آثار خود را خود رهبری کرد. و خود مینویسد :

«... از اینکه تا پدین حد در امریکا شناسا هستم، سخت میهوست
«مانده بودم ... هر گز آنرا باور نمیداشتم! ...»

پس از بازگشت از امریکا ، سیبیلیوس ، «ویلاگی» در یکی از حومه‌های شهر «هلینگ فورز» بنا نهاد و آنکونه که موافق با طبع کناره‌جوي وی بود با همسر خود در آن بادامه زندگی پرداخت . در همین «ویلا» است که با تولد پنج دخترش زندگی خانوادگی وی استحکام میگیرد و نیز در همین ویلا است که بزرگترین و مهمنترین آثار وی آفریده میشوند : آثاری که در آنها عشق آفریننده به طبیعت : جنگل‌های باشکوه و خلیج‌های رؤیا ایگیز متموج است .
و خود نیز میداند :

«... این حقیقتی خواهد بود اگر مرا رؤیا ساز و «شاعر طبیعت» بشمار آورند ... من نوای سرشار از رازدشت‌ها و «جنگل‌ها ، کوه‌ها و رودها را دوست میدارم ... طبیعت «برای من سردفتر همه دفترها است !....»

پنجاه‌مین ، شصت‌مین و هفتادمین و .... سالگرد تولد «سیبیلیوس» برای هم‌میهنا نش مناسبی پیش می‌آورد تا مرتبت هنری و نیز خدمات میهنه‌اش را ، با برپاداشتن جشن‌های پرشکوه ، ارج پکذارند . و بزرگترین بزرگداشت آنان از آفریننده وطنشان ، عنوانی بود که به وی اعطای کردند : «بزرگترین فرزند فذلاند» .

راز خلاقیت هنری هنوز بر همگان پوشیده است . وهیچ آئین و قاعده‌ای بتمامی بر آن ناظر نیست . اگر براستی آنکونه که میگویند ، فرصت و امکان ، شهرتی کافی و هوادارانی مشتاق ، قدرت خلاقه هنرمند را تشدید میکند ، «سیبیلیوس» از این آئین مستثنی است ، آن هنگام که راحتی بیشتری یافت ، فرصتی مناسب‌تر داشت و شهرتی در خور بهم رسانیده بود ، بدروستی همان هنگام است که قریحه‌اش به خاموشی میگراید و دست و قلبش بکار نمی‌رود : با آفرینش منظومه سفونیک «تاپیولا»^۱ و نیز اثری نه چندان مهم بر روی قطعه‌ای از شکسپیر : «طوفان»^۲ – کار اساسی سیبیلیوس با نجاح وسید . راین هردو در دهه سوم قرن حاضر پرداخته آمده است .

Tapiola. - ۱
The Tempest. - ۲

سال ۱۹۵۵، در مراسم نودمین سالگرد تولد وی، گروهی از بزرگان و صالحوندگان دنیای موسیقی نیز حضور بهم رسانیده بودند و بدینگونه وی را ارج گذارند.

و دو سالی بعد، سال ۱۹۵۷، یان سیبیلیوس، «بزرگترین فرزند فنلاند» دیده از جهان پر پست.

آثار: «یان سیبیلیوس» را میتوان، قبل از هرچیز، یک «منظومه» سرای بزرگ بشمار آورد. و نیز در زمرة آخرین «رماناتیک»‌های قرن حاضر، موسیقی وی سرشار از صحنه‌های بدیع و پرشکوه طبیعت است. قریحه بی‌بدیل «سیبیلیوس» در توصیف طبیعت، همه مظاهر زشت و زیبا - غم‌انگیز و شادی‌زای آن مورد تأیید تمامی ناقدان است. و بطور کلی طبیعت، انسان و سرنوش، محور اصلی تمامی اندیشه سیبیلیوس را تشکیل میدهد. سفونی‌های هفتگانه او شواهد اصیل این ادعا تواند بود. برخلاف تصور گروهی از ناقدان، سفونی‌های «سیبیلیوس» خالی از «مفهوم و مضمون» نیست. وی همواره «مقاهیم» را «طرح» میکند لکن به «تشریح» آن دست نمی‌یازد. زیرا که «تفاهم» میان «وی» و انسان‌های وطنش آنچنان عمیق، گسترده و عمق جانبه بوده که «مقاهیم» مطروحه در آثارش، باهیج تشریح و توصیف، قابل ادراک هیچ‌موده است. و همین نکته برخی ناقدان را برازیخت که موسیقی وی را بعنوان آنکه تنها و تنها تکرار ملودی‌های بومی است بیاد انتقاد بگیرند. پاسخ سیبیلیوس در این باب حالت است:

... این اشتباه بزرگ مطبوعات خارجی است که «تم‌های موسیقی مرا غالباً ملودی‌های «محای بشمار می‌آورند ... من تا کنون هر گز تمی را ننوشته‌ام که از آن خودم نباشد ...»

درست است که موسیقی سیبیلیوس بطور اساسی بر پایه موسیقی ملی و بومی فنلاند استوار شده لکن این «استواری» را نباید با «تکرار» نعمات بومی یکسان دانست. و واقعاً سخت نامنصفانه است اگر موسیقی دل‌انگیز سیبیلیوس را تهی از «ابداع» و «آفرینش» بدانیم. نهاد سیبیلیوس به منطق و آئین مدون موسیقی و «دولوپمان»‌ها که از اصول جدا ناشدنی سیره «سفونی پردازی» بشمارند

سخت‌گرایش داشته است . موسیقی سیبیلیوس، از طمطران، و «بیان عالی» آثار دو همکار هم‌زمانش: «ریشارا شتراؤس» و «گوستاو مالر» خالی است، زیرا که وی با ثبات تمام بجانب آرامش و میانه روی در «بیان»، «بافت» (ترکیب)‌های وسیع و پراکنده و فشردگی واختصار در «فرم»، روی آورده بود. برای دریافت وادرانک سبک شفاف، آدام و روشن، «سیبیلیوس» باید به «شناسائی»‌های خود از سیستم ارزش‌های کلاسیسیسم، رجوع کنیم – ارزش‌هایی که در نیمه اول قرن بیستم، مجدویت و گرایش‌گرده از آفرینندگان را بجانب خود جلب نمود «سیبیلیوس»، برای بیان احساس خود، سبکی هؤنر و قابل توجه را بر گزیده است . آنچه در موسیقی او است، از گونه تم‌هایی نیست که بلادرنگ بتوان آنها را بعنوان «موضوع» اول و دوم و ... بازشناخت، بلکه «موتیف»‌های کوچکی است – که با آنکه تعدادشان نیز اندک است . به بیان «مفهوم و مراد» قادر آمده‌اند وبشكلی باهم پیوند یافته‌اند که ایجاد یک «وحدت» کلی «دارگانیک» را موجب شده‌اند. این سبک خاص (گونه گونه پردازی) «ارتباط ساختمانی» شکری را بوجود می‌آورد و با مهارت واستعدادی فراوان، برای بیان عواطف مستمر بکار گرفته می‌شود .

دو سنتفونی نخستین سیبیلیوس اثری است و ماتئیک و قبول عام یافته . واما سنتفونی شماره ۳ در دوماژور، قطعه‌درخشانتری است که تکامل اندیشه آفرینندگاهش را نشان میدهد و گرایش اورا بجانب «ایچاز» بیشتر . واین تمایل منجر گردید به آفرینش چهارمین سنتفونی (۱۹۱۱) که اثر «منفکرانه»‌ای است . سنتفونی پنجم (۱۹۱۵) اثر وسیع و طویلی است همواره با سبکی «سهله» و نه چندان واجد لطافت . و ششمین (۱۹۲۳)، که آفریننده خود آن را «دارای کاراکتری و حشی و برانگیخته از احساس» نام‌داده است، هر گز مقبولیت و شهرت تمام سنتفونی‌های دیگر را بدست نیاورد . هفتمین (آخرین) سنتفونی (۱۹۲۴) که هواخواهان آفریننده آنرا بشکلی گزاف «شاهکاری» بشمار می‌آورند از جانب شخص «سیبیلیوس» نیز چنین تعریف شده است:

«سرشار از زندگی و سرزندگی! ...»

وسیبیلیوس سنتفونی‌های ششم و هفتم خود را بیش از آن دیگران می‌پسندید

درجائی دیگر در باب این دو اثر هی نویسد:

«... ایمان به طبیعت در این دو، بیش از آثار دیگر من نموده»

«شده است...»

«یان سبیلیوس»، در تمامی قلمروهای موسیقی گام نهاده است بجز «اپرا». آثار مهم او - باستثنای سنفونی‌ها که ذکر شان گذشت - عبارتند از: چند «منظومه سنفونیک» افسانه‌ها و «سوئیت»‌های ارکسترال، کنسرت تو برای ویولن (۱۹۰۳) که، بیش از آثار دیگر او در نقاط مختلف باجراء در می‌آید، آثاری برای ارکستر زهی و بطور کلی قطعات مجلی، «کانتات»‌ها و «کورال»‌ها، قطعاتی برای همراهی با آثار تاتری و گروهی از «آواز»‌ها و قطعاتی برای پیانو... که در میان آنها با آثار «خوب» و «بد» میتوان دست یافت. و بهر شکل باید یادآوری کرد سنفونی‌های سبیلیوس در میان مجموعه آثارش، درخشش بیشتری دارند.

«والس غم»، اثروی، از قطعات زیبا و جداناً شدنی بر نامه‌های رادیویی است، و «فنلاندیا» (۱۸۹۹) و «En Sago»، قطعاتی از او است که اجرای فراوان داشته‌اند. در بر نامه‌های کفسر، منعقده در کشورهای اسکاندیناوی آثار «یان سبیلیوس» مهمترین و وسیع‌ترین جای را اشغال می‌کند.

«آرمونی» در موسیقی سبیلیوس، بطور کلی بر اساس قواعد سنتی استوار است، معهذا گاه بگاه، در شکل پیوند «آکود»‌ها «تازگی»‌هایی که خاص شخص او است رخ مینماید. ملودیهای بر گزیده‌وی همواره بر حول یک «تن» مشخص - که شکل محور را دارد - دوران می‌کنند. و مسلم است که این ملودیها با قلمرو محدودی که دارند و با تکرارهای مستمرشان از «معفاهیم» معین و محدود به موسیقی سبیلیوس قدرتی «ساده» و «ابتدائی» می‌بخشنند.

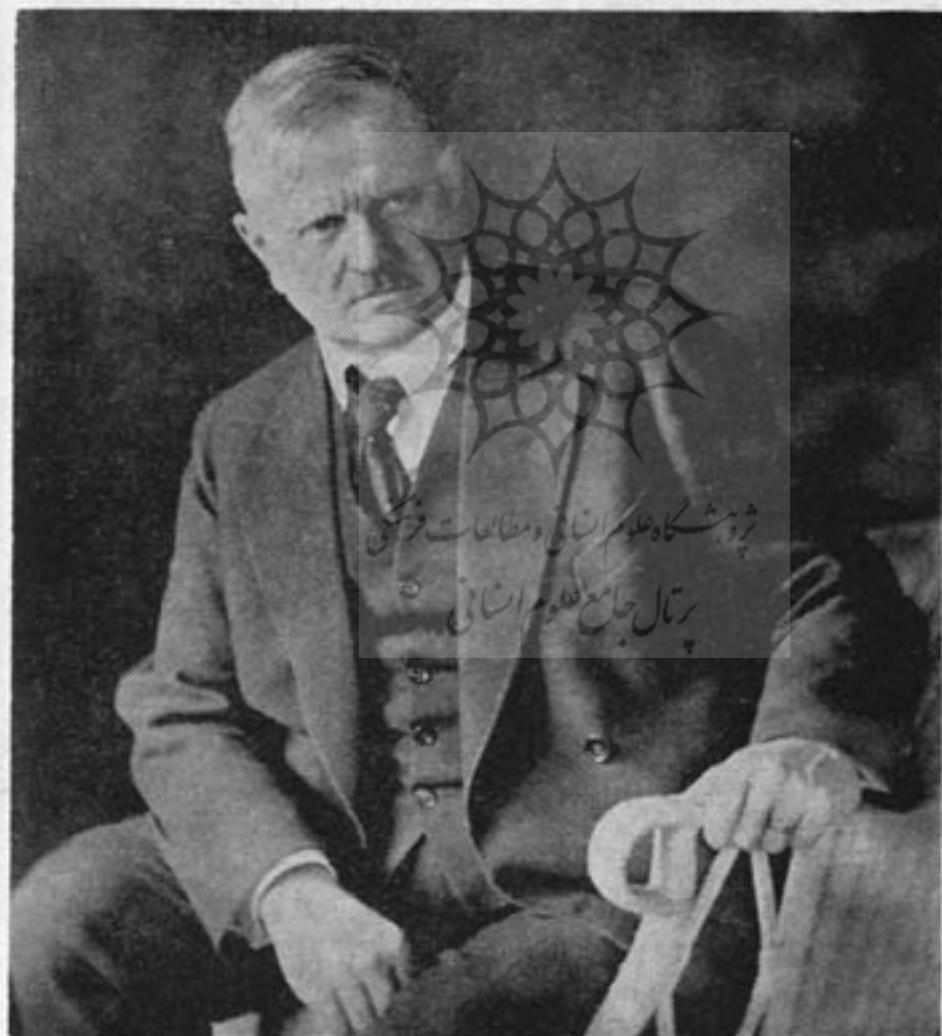
«رنگک» در «دارکستر اسپیون» سبیلیوس همواره «تیره» است. وی در آغاز سازهارا از بیم‌ترین نوت مقدورشان به نواختن می‌گیرد. و پس از آن تمايل و سلیقه ویژه و همیشگی او برآنست که فی المثل «فلوت»‌ها پاسازهای را بر روی «سوم»‌ها اجرا کنند و یا سازهای بادی بر نجی با نوای شدید خود و تکیه‌های مداوم بر روی آکورهای مشخص، تأثیری «شوم» ایجاد نمایند. پکار گرفتن

«استیناتو»‌ها، تکرارهای مصرانه بر روی «موتیف»‌ها، و «کرشاندو»‌های انبوه و آهسته، نیز ازویژگی‌های سیره آفرینش سیبیلیوس است.

بکار گرفتن همین نمودهای مسحور کننده وجاذب، بدیهی است که یکی از علل مهم استقبال توده‌ها از موسیقی او بشمار می‌تواند رفت.

«بیان سیبیلیوس»، در میان آهنگ‌سازان دهه‌های دوم و سوم قرن بیستم، در حد خود، نقشی مهم ایفا کرده است. اورا، پس از میهنش، در انگلستان و امریکا، بیش از هر جای دیگر ارج می‌گذارند. وباریس، برلین، رم و وین بدو چندان اعتنائی نشان نمیدهند.

بهرحال نام سیبیلیوس در تاریخ موسیقی قرن حاضر چاودان خواهدماند

نه تنها بخاطر موسیقی و آفریده‌هایش ، بلکه نیز بخاطر میهن پرستی اش و ارتباط و تفاهم عمیق با انسان‌های وطنش!

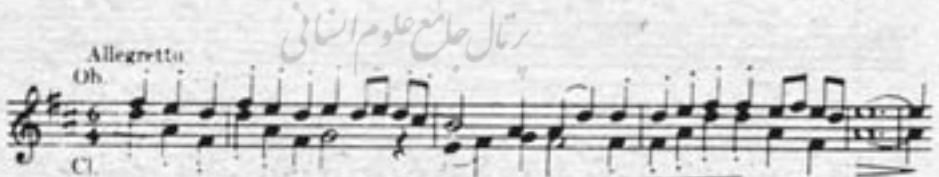
تحلیلی از سونفوونی شماره ۳ - در رهایش

(۱۹۰۱)

از میان سونفوونی‌های هفتگانه سیبلیوس ، دومین آنها ، - اپوس ۴۳ و در رهایش - قبول عام بیشتری یافته است. این شهرت و محبویت بیش از هر چیز مدیون تازگی و بداعت مlodیهای اثر و طرحهای مlodیک وسیع و جامع آنست ساختمان اثر از ترکیب و تلفیق تم‌های گونه‌گونی شکل میگیرد که در نخستین نظر ، ارتباط دقیق فیما بینشان محسوس نیست ، ولی در یک قلمرو وسیع با یکدیگر خویشاوندی می‌باشد. روح و چوهر «سونفوونیک» باعتقاد سیبلیوس «در درون قطعات این اثر بر اساس منطقی عمیق در جریان است و همواست که به خلق ارتباطی باطنی میانه موتیف‌های فراوان اثر ، موفق میشود...»

۱- آنکه تو : اثر با یک قطعه روستائی آغاز میشود. «ایده» نخستین از گروه تم‌هایی که قطعه اول را می‌سازند ، بسیار حالم و واجد اهمیت است. این «ایده» بر روی «کلید» اصلی - رهایش - جریان می‌باشد و چنین «حالنی» را در بر دارد :

رسال جامع علوم انسانی

تم‌های «منتضاد» با گروه نخستین ، بر حول «ایده» ای دیگر که سرشاد از سر زندگی و گستاخی است ، آشکار می‌شوند . ساختمان مlodیها همانی است که از «سیبلیوس» انتظار می‌رود منطبق با کاراکتر و اصول ساختمانی مورد اعتقاد او : یک نوت کشیده و بلند و تبعیت یکر شن «فیگور»‌های پر جنبش دیتمیک آن را.

تم هزبور بوسیله سازهای بادی چوبی آشکار میشود ، درحالیکه سازهای ذهنی رویاروی آنها قرار میگیرند .

ساختمان این «موومان» ، باشکل خاص خود ، گروهی اصوات طبیعی را میآفریند و دربر میگیرد . تصویرهای صوتی از جنگلهای انبوه و پراز راز روزگاران پیشین ، کوههای وسیعی باقلتلند و تیز و سیلاپهای خروشان ، بهمان زیبائی و شکوهی که در تخيیل آفرینشند؛ فنا لندی است ، موومان اول از سفونی دوم اورا تزئین میکند . سیبیلیوس «الگوی سنتی سفونی را - که عبارت باشد از : « نمایش - گسترش و بازگشت » بکار میگیرد ولی تا آنجا که آزادیش را - که بدان عشق میورزد - چهار محدودیت و خفتان نسازد . بخش « گسترش » ترکیبی باشکوه است از عناصر گوناگون . و « بازگشت » آن واجد و نمودار تغییراتی تخيیلی است منطبق و متوافق با نظم و نسق کلی تمها .

۳ - آنداخته : بخش دوم از سفونی دوم سیبیلیوس با تمی شاعرانه و سرشار از نغمه آغاز میشود . « باسون » در این آغاز نقش اصلی را ایفا میکند . وزمینه نقش اورا و یولن سلها با « پیزیکاتو » های زیبائی فراهم میآورند :

سیبیلیوس بخوبی از دوش چایکوویسکی ، در بکار گرفتن و نمودن عناصر دراماتیک در قالب آنچه که اساساً شکلی غنائی (لیریکال) دارد ، تبعیت میکند . این آنداخته نیز از اشارات واستعارات صوتی خالی نیست و نمونه های میتوان بدست داد : خر خر خفة سازهای برنجی ، یورش ناگهانی و بالارونده گامها پر حرفی - و در حقیقت رجز خوانی ! - سازهای بادی بر زمینه پراز آشوب و طفیان ذهنی ها وغیره ... و تمامی این حالت ها و شکل هارا مهر شخصیت سیبیلیوس

بیکدیگر پیوند میزند و این «مهر» نامی دیگر نمیتواند بخود بگیرد جز «لیریسیسم»، همان چیزی که «سبک» و «حالت» موسیقی سیبلیوس را قوام و استحکام میبخشد.

۳ - ویوا چلیسیمو: در این موومان، سیبلیوس هوای خواه «ست» میشود: «سکرتزو»‌ی او براساس هیجانات و کشندهای پایه‌گذاری میشود که خود زائیده «ردیتم» هستند. موومان در «سی‌بل‌ماژور» آغاز میشود و بجانب يك ضربت ناگهانی و آتشین جریان می‌باشد:

بخش وسطی این موومان، که «تریو»‌ی است باعنوان: «**Suave**» (آهسته و مؤدب) براساس يك خط ملودی پایه‌گذاری شده که نخستین نوت آن نه بار در يك «ردیف» تکرار میشود. این «تریو» به يك «فاصله» پنجم نزولی - که نقش اساسی در این سنتوفونی دارد - میانجامد. يك «ابوای سولو، با خلق يك اتمسفر روستایی»، به همکاری با «تریو»‌ی هزبور بر میخیند پس از آن «سکرتزو»‌ی بعد آغاز موومان سوم تکرار میشود. (فرم A-B-A) سیبلیوس با تبعیت از نمونه معروف بتهوون در سنتوفونی پنجم، وایجاد يك انتقال با گذراز روی يك «کرشاندو»‌ی آهسته، شنونده را بدون هیچ وقفه یا انحراف به جانب فینال سوق میدهد. پکارگر فتن «پاساز انتقالی» هزبور، با آنکه در ظاهر ساده و عادی بنظر میرسد، ولی در حقیقت يك دقیقه «روانشناسانه» را بهده دارد و در واقع سر آغاز فینال سنتوفونی، پیشمارش باید آورد.

۴ - آلگرو مدراتو: فینال به کلید اصلی (رمازور) رجعت میکند و براساس ردیتم‌های «استیناتو» که بوسیله ترمبون‌ها و طبل‌ها فراهم می‌اید، قوام می‌پذیرد.

تم متضاد با تم نخستین در فینال، در «فادیز مینور» جریان پیدا میکند

وعنوان ترانکیلو (Tranquillo) را بخود میگیرد. تم مزبور «تأثیر» چندان مهمی را در نخستین ابراز وجود خود بوجود نمیآورد.

بخش «گسترش» (دولوپمان) از این موومان بسختی باقدرت و کشن، درحال افزایش «تکرارهای ساده» وابستگی پیدا میکند. بازگشت نعمه اصلی ویزدگ که اثر در فینال همراه باشلوغی بیوقفه ارکستر در زمینه گام سرزنه و مفرح «در مازوره»، بحق تأثیر شگرفی در شونده باقی میگذارد.

«ایده» دوم از فینال در این هنگام رخ مینماید. و این قطعه آنچنان طراحی و پروردگار شده است که شاید بتوان آنرا طویلترین «کرشاندو» تنظیم شده در ادبیات (لیتراتور) سنتونیک دانست. تم مزبور همچنان تکرار و تکرار میشود. نقطه اوج (Climax) موومان آنچنان روشن، قاطع و کوبنده است که قابل مقایسه مینماید؛ نمایشنامه‌ای که در لحظه‌ای از آن ناگهان هر اس قهرمان بهدلیری و نفرتش به عشق تغییر پذیرد!

(major)

به شکل بخوبی میتوان گفت ونوشت که یان سیبلیوس در تکوین و تکامل شکلهای هنری چهاره نخستین قرن ما نقشی قطعی و محسوس داشته است. تازگی و بداعت در آثار او تابدان حد که بتواند سبب جذب گروههای متفرق هم‌ماش گردد احساس میشد. و همین رعن توفیق و شهرت او است. باید بزمان ذیست سیبلیوس توجه کافی مبذول داشت تا تازگی‌های اختصاصی او اهمیت خود را بیشتر آشکار سازد. بودند کسانی، همزمان با او، که هنوز مصرانه بهستهای کهنه و پوسیده چسبیده بودند و کلمه مدرن بهر شکل و شمایل که میبود، در نظرشان هراس آور و چندش انگیز مینمود.